

Bokslutskommuniké

Januari – december 2004

År 2004 i korthet

- Alkoholkonsumtionen i Sverige fortsatte under 2004 att öka och uppgår nu till 10,5 liter (10,3) ren alkohol per person över 15 år enligt SoRADs* beräkningar. Systembolagets andel av den totala alkoholkonsumtionen har sjunkit från 49 procent 2003 till 46 procent 2004.
- Systembolaget sålde totalt 348,3 (362,3) miljoner liter drycker under 2004 vilket är en minskning med 3,9 procent. Spritförsäljningen minskade med 13,0 procent.
- Omsättningen för perioden januari – december uppgick till 17 708 (18 984) miljoner kronor vilket är en minskning med 6,7 procent.
- Resultatet efter finansiella poster uppgick till 240,5 (201,6) miljoner kronor. Resultatet inkluderar realisationsvinster från försålda fastigheter med 69,7 (0) miljoner kronor.
- Avkastning på justerat ingående eget kapital för 2004 blev 11,5 (9,8) procent vilket motsvarar kravet i ägardirektivet på 8,4 procent.
- Arbetet med att bistå åklagaren i förundersökningsarbetet kring de misstänkt otillbörliga leverantörskontakterna har fortskridit. De personer som omfattas av åklagarens förundersökning har lämnat företaget permanent eller arbetsbefriats.

VD har ordet

Alkoholkonsumtionen i Sverige fortsatte under 2004 att öka och uppgår nu till 10,5 liter ren alkohol per person över 15 år enligt SoRADs beräkningar. Såväl resandeförseln som den illegala införseln har ökat kraftigt. Systembolagets andel av den totala alkoholkonsumtionen har sjunkit från 49 procent 2003 till 46 procent 2004.

Den ökade införseln är en följd av ändrade införselregler, sänkta alkoholskatter i Danmark och Finland, samt låga skatter i Tyskland och våra baltiska grannländer.

Systembolaget sålde 348,3 miljoner liter drycker under 2004. Det är en minskning med 3,9 procent jämfört med 2003 och ett trendbrott jämfört med de senaste åren. Mätt i ren alkohol minskade försäljningen med 5,0 procent.

Varugrupperna sprit, vin, starköl och cider minskade alla i försäljning. Ökade i försäljning gjorde blanddrycker och alkoholfritt.

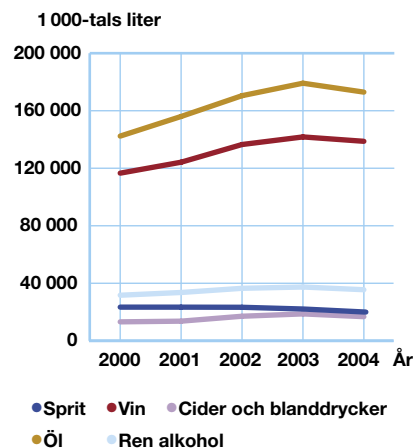
I södra Sverige har minskningen bromsats upp sedan första oktober. Det beror på att jämförelsen påverkas av den danska spritskattesänkningen i oktober 2003.

Omsättningen i moderbolaget sjönk som en följd av volymminskningen till 17 708 (18 984) miljoner kronor, en minskning med 6,7 procent. Försäljningen minskade inte lika markant i december som den gjorde under året som helhet. Mätt i liter var minskningen 2,5 procent och mätt i ren alkohol 3,6 procent jämfört med december 2003.

I våra butiker har vi lyckats väl med att anpassa kostnaderna till den vikande försäljningen. På huvudkontoret har vi följt upp med ett effektivitetsprojekt som ska resultera i en långsiktig årlig besparing på 120 miljoner kronor och en minskning av organisationen med ca 80 personer. Ansträngningarna har burit frukt redan under 2004.

Året kom också att präglas av åklagarens förundersökning. Det har gått två år sedan vi polisanmälde ett antal butikschefer och leverantörer – två år som på många sätt varit ansträngande både för företaget och för medarbetarna. Åtal är i skrivande stund inte väckt men tidpunkten för detta kommer allt närmare. Förhoppningsvis kan vi snart lägga allt det här bakom oss och se framåt.

Försäljning januari – december

Anitra Steen verkställande direktör

* Källa: Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning vid Stockholms Universitet

Förtroendet för oss från våra kunder är gott och stabilt och det skapar goda förutsättningar för framtiden. Vi ska fortsätta arbetet med att utveckla företaget. Med den ökande alkoholkonsumtionen i landet är vårt uppdrag viktigare än någonsin.

Anitra Steen

Verkställande direktör

Verksamheten i relation till ägardirektivet

Statens ägardirektiv anger att Systembolagets ensamrätt på detaljhandeln med alkoholhaltiga drycker har ett socialpolitiskt syfte och att ensamrätten begränsar alkoholens tillgänglighet genom kontroll av butiksetableringar och öppettider, samt genom försäljningsregler.

Direktivet innebär bland annat att vinstmaximering inte ska eftersträvas. Verksamheten ska bedrivas ekonomiskt effektivt. När handelsmarginalen fastställs ska bolaget beakta att man får täckning för sina kostnader och att ägaren får avkastning i enlighet med sitt avkastningskrav. Avkastningen på det egna kapitalet ska på lång sikt motsvara den tioåriga obligationsräntan med ett tillägg av fyra procentenheter. Vidare bör enligt ägardirektivet, soliditeten i Systembolaget uppgå till cirka 30 procent.

Utdelningen bör, om det inte strider mot aktiebolagslagen eller soliditetsmålet, uppgå till ett belopp som motsvarar minst hälften av vinsten efter skatt. Om avkastningen varaktigt överstiger avkastningsmålet ska detta på sikt komma kunderna till godo genom att handelsmarginalen justeras nedåt.

Verksamheten i relation till ägardirektivet

	2004	2003	2002	2001	2000
Avkastning på eget kapital (koncernen)	11,5%	9,8%	10,8%	11,0%	10,1%
Nivå i ägardirektiv	8,4%	8,6%	8,3%	8,1%	8,4%
Handelsmarginal exkl alkoholskatt	25,2%	25,1%	25,5%	26,7%	27,7%
Soliditet (Koncernen)	39%	33%	30%	36%	31%
Nivå i ägardirektiv	30%	30%	30%	30%	30%
Utdelning i % av koncernresultat efter skatt	51%	144%*	56%	60%	74%
Nivå i ägardirektiv, minst	50%	50%	50%	50%	50%

* Inkluderar av extra bolagsstämma beslutad utdelning

Strategisk inriktning

Systembolaget bedriver ett omfattande utvecklingsarbete. Målsättningen är att samtidigt som vi förbättrar och utvecklar vårt alkoholpolitiska uppdrag också ge kunderna bästa möjliga service för att skapa en stabil och långsiktig opinionsmässig förankring av Systembolagets verksamhet.

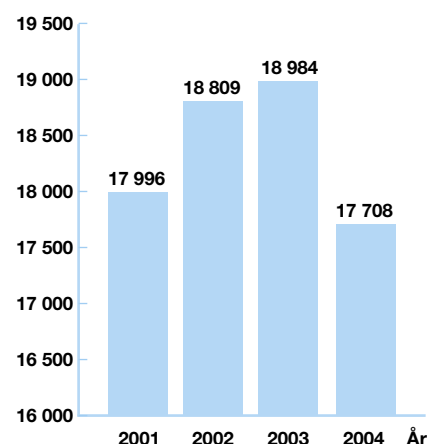
Etablering görs av nya butiker och en successiv övergång till självbetjäning har fortsatt med utgångspunkt i årliga beslut av styrelsen. Butikerna byggs om med ny färgsättning och utformning för att möta kundernas önskemål om en varmare och mer öppen butiksmiljö.

Nedanstående punkter sammanfattar på en övergripande nivå de strategiska utgångspunkterna för verksamheten och utvecklingsarbetet:

- Försäljningsreglerna ska efterlevas, vilket innebär att försäljning av alkohol endast får ske till:
 - kunder över 20 år
 - ej märkbart påverkade kunder
 - kunder som inte misstänks ha för avsikt att langa vidare.

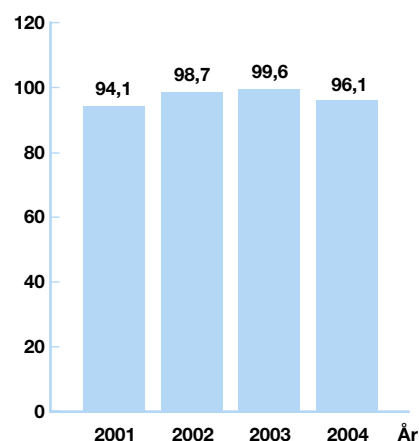
Omsättning januari – december

Miljoner kronor

Antal kundbesök januari – december

Miljoner kunder

- Sortimentet ska vara brett, kvalitetstestat och tillgodose även mindre konsumentgruppers efterfrågan.
- Hela utbudet av varor ska vara tillgängligt i hela landet. Det lokalt lagerhållna sortimentet kan variera efter läge och efterfrågan.
- Företaget är neutralt avseende alkoholdryckernas varumärken och leverantörer.
- Kunderna ska ges en bra köpupplevelse och få minst lika bra service som i annan handel.

Strukturen i den strategiska planen samt i de årliga verksamhetsplanerna är att verksamheten betraktas ur fyra olika perspektiv, *samhälle, kund, medarbetare och finansiellt*, för att svara mot Systembolagets uppdrag, ägardirektiv och avtal med staten. Inom varje perspektiv har strategiska måltal fastställts.

- *Samhälle* – detta perspektiv omfattar Systembolagets samhällsansvar, med målsättning att svenska folket vill behålla Systembolagets detaljhandelsmonopol. Systembolaget ska också med en fungerande ålderskontroll motverka att ungdomar under 20 år kommer över alkohol.
- *Kund* – Systembolaget ska av kunderna uppfattas som en ledande detaljhandelskedja avseende sortiment, kunskande, service och ansvar.
- *Medarbetare* – Systembolaget ska vara en attraktiv arbetsplats och erbjuda sina medarbetare goda utvecklingsmöjligheter.
- *Finansiellt* – verksamheten ska vara lönsam och skapa utrymme för företagets utveckling och förnyelse, samt ge avkastning enligt ägarens krav.

Strategisk uppföljning och nyckeltal

Systembolagets strategiska utveckling följs upp med ett antal nyckeltal. Under 2001 gjordes mätningar som fastställde basnivån för varje nyckeltal.

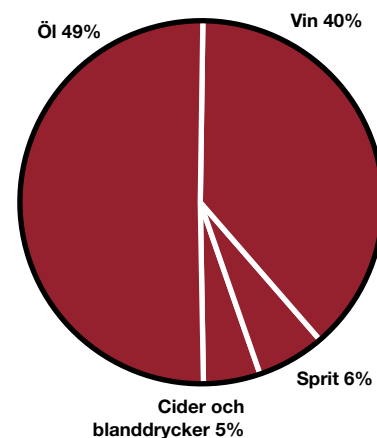
Perspektiv	Operativt nyckeltal	Jan – Dec 2004	Jan – Dec 2003	Jan – Dec 2002	Jan – Dec 2001
Samhälle	Opinionsindex*	53%	55%	50%	49%
	Ålderskontroll*	84%	83%	79%	80%
Finansiellt	Handelsmarginal exkl. alkoholskatt (moderbolaget)	25,2%	25,1%	26,1%	27,1%
Kund	Nöjd kund-index (NKI)	73	73	73	71
Medarbetare	Nöjd medarbetar-index (NMI)	69	69	68	68

* Genomsnitt de senaste 12 månaderna.

- Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monopolet för försäljning av starköl, vin och sprit.
- Ålderskontroll, dvs andelen tillfällen då legitimation har begärts av kunder under 25 år i procent av antal genomförda kontrollköp av personer i åldersgruppen 20 – 25 år.
- Handelsmarginalen är bruttovinst i procent av omsättningen exklusive alkoholskatt. En sänkt marginal i kombination med att avkastningskravet kan uppnås är ett övergripande mått på en ökad effektivitet i verksamheten.
- Nöjd-kund-index mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Mäts och redovisas en gång per år.
- Nöjd-medarbetar-index mäter hur nöjd medarbetarna är med Systembolaget som arbetsgivare. Mäts och redovisas en gång per år.

Samtliga nyckeltal har sedan 2001 utvecklats positivt. 2004 sjönk opinionsindex tillbaka något från 55 till 53.

Försäljning i liter
januari – december uppdelat
på varugrupper

Försäljning drycker

Försäljning drycker, 1 000 tal liter

	jan – dec 2004	jan – dec 2003	okt – dec 2004	okt – dec 2003
Sprit	19 225	22 107	5 265	6 024
Vin	138 737	141 784	37 180	38 086
Cider	14 383	16 518	3 129	3 628
Starköl	172 946	179 135	41 420	43 153
Blanddrycker	2 394	2 186	574	528
Alkoholfritt	654	546	226	201
Summa försäljning drycker	348 339	362 276	87 794	91 620

Helåret

Försäljningen av drycker minskade med 14,0 miljoner liter, motsvarande 3,9 procent jämfört med föregående år. Försäljningen av sprit minskade med 2,9 miljoner liter, motsvarande 13,0 procent.

Det är framför allt spritförsäljningen som minskar men även försäljningen av vin, starköl och cider har minskat under 2004. Den främsta förklaringen är den omfattande införseln av billig alkohol från utlandet.

Fjärde kvartalet

Försäljningen av drycker minskade med 3,8 miljoner liter, motsvarande 4,2 procent, jämfört med samma period föregående år. Försäljningen av sprit minskade med 0,8 miljoner liter, motsvarande 12,6 procent.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat- och balansräkning, översikt eget kapital samt kassaflödesanalys redovisas på sid 8.

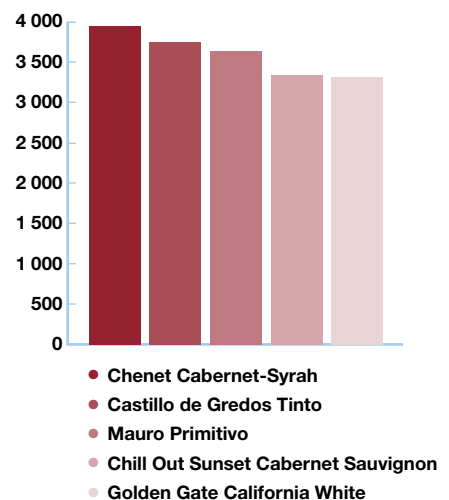
Omsättning

Nettoomsättning, miljoner kronor

	jan – dec 2004	jan – dec 2003	okt – dec 2004	okt – dec 2003
Sprit	5 107,4	5 863,9	1 417,5	1 619,2
Vin	8 382,2	8 449,7	2 356,6	2 372,2
Cider	421,6	472,9	90,6	104,3
Starköl	3 562,8	3 955,9	855,5	946,4
Blanddrycker	136,6	131,3	31,9	32,7
Alkoholfritt	20,1	16,9	6,8	6,2
Summa försäljning drycker	17 630,7	18 890,6	4 758,9	5 081,0
Övriga varor och tjänster	77,6	93,9	24,4	31,0
Nettoomsättning	17 708,3	18 984,5	4 783,3	5 112,0

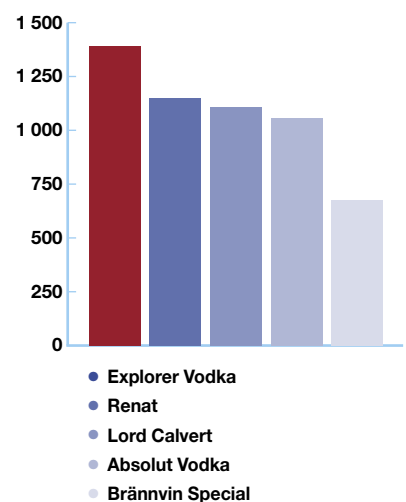
Fem-i-topp av vin januari – december

1 000-tals liter

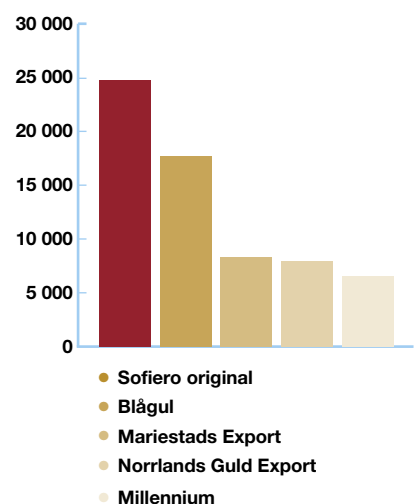
Fem-i-topp av sprit januari – december

1 000-tals liter

Fem-i-topp av öl januari – december

1 000-tals liter

Helåret

Koncernens omsättning minskade jämfört med 2003 med 1 276 miljoner kronor till 17 708 miljoner kronor motsvarande 6,7 procent på grund av minskad försäljningsvolym. För samtliga varugrupper, förutom alkoholfritt och blanddrycker minskar försäljningen i kronor.

Fjärde kvartalet

Fjärde kvartalets omsättning minskade jämfört med motsvarande period 2003 med 328,7 miljoner kronor. Försäljningen minskade inte lika markant i det fjärde kvartalet som den gjorde under året som helhet. I december var minskningen mätt i liter 2,5 procent jämfört med december 2003.

Resultat

Helåret

Koncernens bruttoresultat 2004 minskade med 127,2 miljoner kronor till 2 371,4 miljoner kronor. Moderbolagets handelsmarginal inklusive alkoholskatt uppgick till 13,4 procent (13,2) och exklusive alkoholskatt uppgick handelsmarginalen till 25,2 procent (25,1).

Resultatet efter finansiella poster förbättrades med 38,9 miljoner kronor till 240,5 miljoner kronor. Resultatförbättringen förklaras främst av en anpassning av kostnadsnivån till en lägre försäljningsvolym samt att det i resultatet ingår realisationsvinster från försålda fastigheter med 69,7 (0) miljoner kronor. Finansnettot har påverkats positivt av förändrade betalningsvillkor mot bolagets leverantörer.

Fjärde kvartalet

Koncernens bruttoresultat fjärde kvartalet minskade med 13,0 miljoner kronor till 645,4 miljoner kronor främst på grund av minskad försäljningsvolym.

Resultatet efter finansiella poster för fjärde kvartalet uppgår till 95,2 (35,6) miljoner kronor. En förbättring med 59,6 miljoner kronor, jämfört med samma period 2003. I kvartalsresultatet ingår realisationsvinster från försålda fastigheter med 69,7 (0) miljoner kronor.

Kassaflöde

Koncernens kassaflöde 2004 uppgick till -6,2 (-474,1) miljoner kronor, en förändring med 467,9 miljoner kronor. Förändringen förklaras främst av en minskad investeringstakt och försäljning av fastigheter under 2004.

Investeringar

Koncernens investeringar uppgick till 224 miljoner kronor, en minskning med 118 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ombyggnad och etablering av butiker står för 137 miljoner kronor (161). Under året har 29 (38) butiker byggts om och två (sju) butiker har nyetablerats. Arbetet med att installera ett nytt affärssystem har slutförts under 2004.

Personal

Under 2004 uppgick kontrakterad arbetad tid omräknad till årsarbetare i koncernen till 2 701 (2 774) och i moderbolaget till 2 538 (2 617).

Moderbolaget

Nettoomsättningen för moderbolaget, Systembolaget AB, uppgick till 17 708 miljoner kronor vilket är en minskning med 1 276 miljoner kronor jämfört med föregående år. Resultatet efter finansiella poster minskade med 8,1 miljoner kronor och uppgick till 193,7 miljoner kronor.

Årets investeringar minskade med 99 miljoner kronor jämfört med 2003 och uppgick till 204 miljoner kronor. Investeringstakten i nya butiker och affärssystem har minskat under 2004.

Förslag till vinstutdelning

Koncernens fria vinstmedel uppgår till 656,9 miljoner kronor. Styrelsen föreslår en utdelning på 90 miljoner kronor.

Redovisningsprinciper

Allmänt

Denna bokslutskommuniké har upprättats i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RR20 Delårsrapportering.

Nya redovisningsprinciper och rekommendationer

Följande rekommendationer från Redovisningsrådet har införts under 2004:

- RR29 Ersättningar till anställda
- URA43 Redovisning av särskild löneskatt och avkastningsskatt
- URA42 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta

Systembolagskoncernen införde "RR29 Ersättningar till anställda" med en engångseffekt som ökade koncernens eget kapital med 197,6 miljoner kronor. Engångseffekten redovisas i enlighet med "RR5 Redovisning av byte av redovisningsprincip".

Effekt på externa nyckeltal

Följande nyckeltal påverkas 2004 av införandet av RR29:

Avkastning på eget kapital minskar från 13,2 procent till 11,5 procent på grund av övergången till "RR29 Ersättningar till anställda". De ingående egna kapitalet ökar med 197,6 miljoner kronor.

Soliditeten ökar från 35,0 procent till 38,9 procent på grund av övergången till "RR29 Ersättningar till anställda". Det ingående egna kapitalet och den totala balansslutningen ökar med 197,6 miljoner kronor.

International Financial Reporting Standards (IFRS)

Systembolaget kommer att införa IFRS från och med det räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2005. För räkenskapsår före 2004 kommer någon justering inte att ske, vilket är i överensstämmelse med övergångsreglerna i IFRS 1.

Bolagets redovisnings- och rapporteringsprinciper påverkas av övergången inom området finansiella instrument IAS39. För Systembolagets del innebär det att värderingen av bolagets kortfristiga placeringar påverkas. Per 2004-12-31 överstiger marknadsvärdet det bokförda värdet med 0,6 miljoner kronor. I övrigt kommer övergången till redovisning enligt IFRS ske med ingen eller begränsad påverkan på Systembolagets redovisning.

Bolagets kommande finansiella rapportering kommer att påverkas i enlighet med de ändrade kraven på klassificering och upplysningar enligt IFRS.

Bolagsstämma och årsredovisning

Ordinarie bolagsstämma kommer att hållas torsdagen den 17 mars 2005. Årsredovisningen kommer att publiceras före bolagsstämman och den kommer att kunna beställas från vår kundtjänst:

Telefon: 020-85 85 00

E-post: kundtjanst@systembolaget.se

Årsredovisningen kommer även att finnas tillgänglig på vår webbplats:
www.systembolaget.se

Stockholm den 31 januari 2005

Enligt uppdrag

Anitra Steen

Verkställande direktör

Bokslutskommunikén har inte varit föremål för revision.

Kommande informationstillfällen

Försäljningsstatistik per månad
den andra veckan i varje månad

Kvartalsrapport jan – mar 2005
25 april, 2005

Kvartalsrapport jan – jun 2005
10 augusti, 2005

Kvartalsrapport jan – sep 2005
31 oktober, 2005

Bokslutskommuniké 2005
31 januari, 2006

För mer information, kontakta

Björn Rydberg presschef
Telefon 08-503 310 25

Anders Söderlund ekonomidirektör
Telefon 08-503 329 22

Systembolaget AB

Postadress 103 84 Stockholm Besöksadress Kungsträdgårdsgatan 14

Telefon 08-503 300 00 Fax 08-503 310 00

Webbplats www.systembolaget.se

Resultaträkning, miljoner kronor

	jan – dec 2004	jan – dec 2003	okt – dec 2004	okt – dec 2003
Nettoomsättning	17 708,3	18 984,5	4 783,3	5 112,0
Kostnad för sålda varor	-15 336,9	-16 485,9	-4 137,9	-4 453,6
Bruttoresultat	2 371,4	2 498,6	645,4	658,4
Övriga kostnader	-2 174,2	-2 326,3	-575,6	-627,1
Rörelseresultat	197,2	172,3	69,8	31,3
Finansnetto	43,3	29,3	25,4	4,3
Resultat efter finansiella poster	240,5	201,6	95,2	35,6
Skatt	-62,6	-63,3		
Periodens resultat	177,9	138,3		

Balansräkning, miljoner kronor

	2004-12-31	2003-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	120,7	101,7
Materiella anläggningstillgångar	1 277,6	1 300,8
Finansiella anläggningstillgångar	304,9	99,0
Summa anläggningstillgångar	1 703,1	1 501,5
Varulager	779,0	841,4
Kortfristiga fordringar	96,5	123,0
Kortfristiga placeringar	334,3	268,4
Kassa och bank	1 309,7	1 381,8
Summa omsättningstillgångar	2 519,5	2 614,6
Summa tillgångar	4 222,6	4 116,1
Bundet eget kapital	987,3	773,0
Fritt eget kapital	656,9	575,7
Summa eget kapital	1 644,2	1 348,7
Avsättningar	337,1	282,8
Långfristiga skulder	1,5	1,5
Kortfristiga skulder	2 239,8	2 483,1
Summa eget kapital och skulder	4 222,6	4 116,1
Stälda panter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	8,4	10,2

Eget kapital

	2004-12-31	2003-12-31
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning för föregående år	1 348,7	1 410,4
Effekt av byte av redovisningsprincip	197,6*	0,0
Ingående eget kapital justerat i enlighet med ny redovisningsprincip	1 546,3	1 410,4
Utdelning beslutat på ordinarie bolagsstämma	-80,0	-80,0
Utdelning beslutat på extra bolagsstämma	0,0	-120,0
Årets resultat	177,9	138,3
Utgående eget kapital	1 644,2	1 348,7

* Justering jämfört med rapportering 2004-09-30 har skett med 22,6 miljoner kronor i samband med införandet av "RR29 Ersättningar till anställda".

Kassaflödesanalys, miljoner kronor

	jan – dec 2004	jan – dec 2003
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital	373,7	413,0
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital	-170,4	-243,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-129,5	-342,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-80,0	-301,9
Årets kassaflöde	-6,2	-474,1
Likvida medel vid årets början	1 650,2	2 124,3
Likvida medel vid årets slut	1 644,0	1 650,2